

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Zdrowia

KZD.411.003.02.2022

Lilianna Kraśniewska
Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Marszałka Józefa Piłsudskiego,
09-100 Płońsk, ul. Henryka Sienkiewicza 7

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/002- Realizacja Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19 w punktach szczepień

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Płońsku, ul. Henryka Sienkiewicza 7 (zwany dalej SPZ ZOZ w Płońsku).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Lilianna Kraśniewska, Dyrektor, od 6 października 2021 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki pełnili: Marcin Ozdarski, Dyrektor od 23 marca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. ¹ Witold Achiński, Dyrektor od 21 maja 2021 r. do 5 października 2021 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1) Organizacja udzielania świadczeń przez punkt szczepień, 2) Zamawianie, odbiór i przechowywanie szczepionek, 3) Realizacja i raportowanie procesu szczepień ochronnych przeciw COVID-19.
Okres objęty kontrolą	Od daty zakwalifikowania Punktu Szczepień do Narodowego Programu Szczepień przeciwko COVID-19, do 31 maja 2022 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed okresem, a dotyczących okresu objętego kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Zdrowia
Kontroler	Andrzej Szpiגיelski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KZD/34/2022 z 8 czerwca 2022 r. (akta kontroli str. 1, 8, 35-37)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Proces szczepienia, warunki lokalowe i wyposażenie punktu szczepień przeciwko COVID-19, w SPZ ZOZ w Płońsku, zorganizowano zgodnie z wytycznymi publikowanymi m.in. na stronach Ministerstwa Zdrowia oraz przepisami prawa. Badania kwalifikacyjne do szczepień oraz szczepienia prowadził personel medyczny z wymaganymi kwalifikacjami. Szczepionki przechowywano prawidłowo, zgodnie z wytycznymi i zaleceniami producentów.
---------------------	---

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Organizacja udzielania świadczeń przez punkt szczepień
Opis stanu faktycznego	Punkt Szczepień Powszechnych (zwany dalej: PSP), został wpisany 19 kwietnia 2021 r. do wykazu podmiotów wykonujących szczepienia przeciw COVID-19.

¹ Pan Marcin Ozarski od 21 maja 2021 r. do 30 czerwca 2021 r. był zwolniony z obowiązku świadczenia pracy.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym, a wymaganiami dotyczącymi organizacji PSP⁴, określonymi w wytycznych wskazanych przez Ministra Zdrowia. Szczepienia przeciw COVID-19 rozpoczęto 27 kwietnia 2021 r. W PSP:

- a) wyodrębniono stanowiska: punktu badań i stanowisko szczepień,
- b) zapewniono wyposażenie zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi sposobu organizacji nowych Punktów Szczepień Powszechnych tworzonych w ramach Narodowego Programu Szczepień, tj. m.in. lodówkę, umywalkę z ciepłą i zimną wodą, pojemniki na odpady medyczne, toaletę dla personelu i pacjentów, sprzęt biurowy (biurka, krzesła), sprzęt komputerowy z drukarką i dostępem do Internetu, zestaw do udzielania pierwszej pomocy lekarskiej, w tym zestaw przeciwwstrząsowy oraz oznakowanie punktu,
- c) zapewniono podłączenie do systemów teleinformatycznych⁵,
- d) zapewniono separację osób szczepionych od pozostałych poprzez rozdzielenie harmonogramów przyjęć,
- e) kwalifikacje osób wchodzących w skład zespołu, spełniały wymagania określone prawem⁶,
- f) zapewniono pojemniki na odpady medyczne,
- g) zapewniono odbiór, transport i unieszkodliwienie odpadów medycznych⁷, tj. oznaczonych kodem 18 01 03⁸.

(akta kontroli str. 2-3, 26-34, 88-117, 135-137, 139-159, 203-207, 210-211)

Stwierdzone
nieprawidłowości
OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Organizacja udzielania świadczeń w PSP przeciw COVID-19 była zgodna z wytycznymi publikowanymi m.in. na stronach Ministerstwa Zdrowia oraz przepisami prawa.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Zamawianie, odbiór i przechowywanie szczepionek

1. Zamówienia szczepionek przeciw COVID-19 i zapisy pacjentów dokonywała osoba koordynująca PSP, za pośrednictwem Systemu Dystrybucji Szczepionek oraz systemu e-Rejestracji.
2. Przekazanie szczepionki przez hurtownię do PSP było poprzedzone przekazaniem kodu odbioru (SMS dzień wcześniej), na podstawie którego kurier wydawał szczepionki.

⁴Wytyczne dotyczące organizacji Punktów Szczepień Powszechnych, Ministerstwo Zdrowia opublikowało na stronie internetowej 13 kwietnia 2021 r. <https://www.gov.pl/web/zdrowie/wytyczne-dotyczace-organizacji-punktow-szczepien-powszechnych>.

⁵System „P1”, tj.: „Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania zasobów cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych”, prowadzona przez Centrum e-Zdrowie (CEZ) oraz udostępniony przez CEZ system dystrybucji szczepionek i e-Rejestracji.

⁶Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie kwalifikacji osób przeprowadzających szczepienia ochronne przeciwko COVID-19 (Dz.U. poz. 293) – uchylone z dniem 9 kwietnia 2021 r. i rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 kwietnia 2021 r. w sprawie kwalifikacji osób przeprowadzających badanie kwalifikacyjne i szczepienia ochronne przeciw COVID-19 (Dz. U. poz. 668).

⁷Umowa nr DZP/71/2021 z dnia 29 października 2021 r. i nr OPZ/3/2021 z dnia 15 stycznia 2021 r. z podmiotem zewnętrznym.

⁸ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U z 2020 r. poz. 10) kodem 18 01 03 oznacza się „Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt (np. zainfekowane pieluchomajtki, podpaski, podkłady), z wyłączeniem 18 01 80 i 18 01 82”.

3. W lodówce znajdującej się w PSP, 10 czerwca 2021 r., przechowywano 30 dawek szczepionki Pfizer seria nr FM7533 z terminem przydatności do 30 czerwca 2022 r. i 45 dawek szczepionki Janssen z terminem ważności do 31 lipca 2023 r. Odczyty temperatury w lodówce, odnotowywano w zeszycie kontroli. Temperatura w lodówce w dniu oględzin wynosiła 5 stopni Celsjusza, co było zgodne z tzw. Charakterystyką Produktu Leczniczego przewidzianą dla szczepionek przeciwko COVID-19.

(akta kontroli str. 3-4, 27, 156-159)

Stwierdzone
nieprawidłowości
OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Wyznaczono osobę koordynującą PSP. Zapewniono warunki przechowywania szczepionek zgodnie z Charakterystyką Produktu Leczniczego.

3. Realizacja i raportowanie procesu szczepień ochronnych przeciw COVID-19

Opis stanu
faktycznego

1. W okresie od 27 kwietnia 2021 r. do 31 maja 2022 r. w PSP wykonano 16 445 szczepień o wartości 1 007 091,80 zł.

Szczepienia finansował Narodowy Fundusz Zdrowia, na podstawie zweryfikowanych faktur wystawionych na koniec danego miesiąca przez SPZ ZOZ w Płońsku.

2. SPZ ZOZ w Płońsku, w badanym okresie zamówił dla PSP łącznie 20 650 dawek szczepionek przeciw COVID-19.

Liczba dostarczonych dawek szczepionek przeciw COVID-19 w badanym okresie wyniosła 16 860 dawek i była niższa od liczby zamówionych o 3790 dawek. Wynikało to z anulowania zamówienia dostawy szczepionki Pfizer w liczbie 3510 dawek i Pfizer Junior + 280 dawek.

Koordynator szczepień, wyjaśniła, że po analizie terminarza szczepień w systemie e-Rejestracja anulowała część zamówień z powodu zmniejszenia zainteresowania szczepieniami.

Spośród 16 860 dostarczonych dawek szczepionki przeciw COVID-19, utracił 370 dawek szczepionki.

Koordynator szczepień wyjaśniła że 90 dawek szczepionki Pfizer Comirnaty seria FE6029 i 180 dawek Pfizer Comiranty seria FC1433 przeterminowało się z powodu nagłego spadku zainteresowania szczepieniami. Był to okres, w którym System Dystrybucji Szczepionek automatycznie zatwierdzał drugą dawkę szczepienia i zamówienia skumulowały się. Podobna sytuacja dotyczyła szczepionek, Janssen seria nr 21C17-04 oraz Pfizer Comirnaty FG9428. Pacjenci mimo zapisu w systemie e-Rejestracja nie zgłaszali się na szczepienia i nie odwoływali wizyt, co spowodowało przeszacowanie zapotrzebowania. Ostatnie dawki, które przeterminowały się w czerwcu, tj. Pfizer Comiranty FM7533 były zamawiane jako druga lub przypominająca dawka, aby zakończyć cykl szczepień dla danego pacjenta. Niestety i w tym przypadku pacjenci nie zgłaszali się na umówione wizyty.

Przykładowo według danych z aplikacji e-Rejestracja, w dniu 1 lipca 2021 r. zaplanowano szczepienia 173 osób, a zrealizowano tylko 112 i odpowiednio 2 lipca 2021 r. 160 (126), a 15 lipca 2021 r. 180 (97).

Podjęłam działania zapobiegające utracie szczepionek. Anulowałam w czerwcu 2021 r. zamówienie na 540 dawek, a w lipcu na 720 dawek.

3. PSP prawidłowo raportował do RARS straty szczepionek.

(akta kontroli str. 38-86, 118-132, 138, 162-202, 208-240)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Koordynator szczepień raportowała stratę szczepionek w Systemie Dystrybucji Szczepionek i podjęła działania w celu zapobieżenia stracie szczepionek. Pomimo tych działań, w PSP przeterminowało się 370 dawek szczepionek przeciw COVID-19 (2,2% spośród dostarczonych do PSP). Przyczyna tego stanu było nie stawienie się pacjentów na szczepienie.

IV. Uwagi i wnioski

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 18 lipca 2022 r.

Kontroler

Andrzej Szpigielski

Główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Zdrowia

DYREKTOR
Departamentu Zdrowia

z up.
Paweł Korzeniowski
p.o. WICEDYREKTORA

